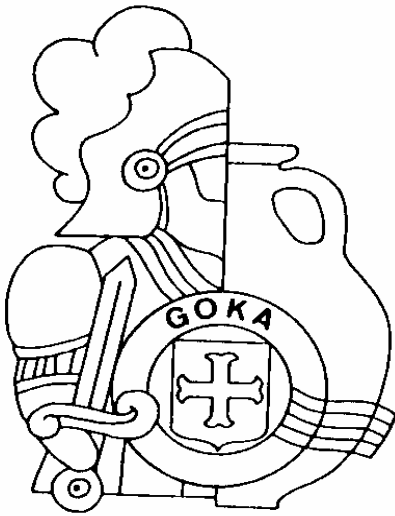

België – Belgique
P.B.
8580 AVELGEM
BC 10928

GOKA- NIEUWSBRIEF

**BERICHTENBLAD VAN V.Z.W.
GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIGE KRING VAN AVELGEM**

Twaalfde jaargang (december 2009)

Nr. 60

Met jaarprogramma 2010, vraag om hernieuwing van het lidmaatschap en
uitnodiging voor de Europalia-uitstap naar Brussel op 16 januari 2010

Afgiftekantoor "8580 Avelgem"

Erkenningsnr. P602248

GOKA-Nieuwsbrief

* verschijnt trimestrieel

** december 2009

Bestemming:

VOORWOORD

Beste vrienden van de Avelgemse Geschied- en Oudheidkundige Kring,

Een jaar telt twaalf maanden, Christus had twaalf apostelen, Israël telde twaalf stammen, in een assisenjury zetelen twaalf gezworenen en historisch gaat het twaalfdeling stelsel het decimale vooraf. Twaalf is een afgewerkt geheel. Met deze *GOKA-Nieuwsrief* is de twaalfde jaargang van ons bescheiden periodiekje rond. Twaalf keren honderd bladzijden heemkundige en historische weetjes.

Voor ondergetekende is dit nummer de laatste aflevering als eindredacteur. Nadat ik al begin 2009 afscheid genomen heb als bestuurslid, komt hiermee een einde aan de actieve inzet voor de Geschied- en Oudheidkundige Kring. Alhoewel! In maart heb ik het genoegen de Nacht van de Geschiedenis te mogen opfleuren met een verhaal over geschiedenis, kunst en justitie. En natuurlijk blijf ik de geschiedschrijving over onze streek volgen, maar voortaan dus vanuit Gent, de hoofdstad van ons oude graafschap Vlaanderen.

Ik dank de vele mensen die de afgelopen jaren bijdragen geleverd hebben aan de *GOKA-Nieuwsbrieven*. De eerste jaren waren vaak een one-man-show, maar de laatste tijd was het steeds een groot genoegen om de talrijke ingekomen nieuwtjes, foto's en documenten te kunnen samenpuzzelen. Soms was dat wat kunst- en vliegwerk en ik verontschuldig mij voor het vaak laattijdig versturen van uitnodigingen voor activiteiten. Ook verschoof in de haast voor de deadline wel eens een foto van bladzijde en liep de lay-out wat in het honderd...

Blijkbaar kreeg ik met onze amateuristische uitgave toch de smaak voor het redactiewerk te pakken. Na enkele jaren gewoon redactielid, neem ik vanaf 2010 het hoofdredacteurschap op van *Pro Memorie*, een Nederlands-Vlaams tijdschrift over rechtsgeschiedenis, uitgegeven door de Nederlandse Stichting Oud-Vaderlandsch Recht. Als daarin iets over Avelgem verschijnt, vernemen jullie het natuurlijk meteen!

De *GOKA-Nieuwsbrief* laat ik met veel vertrouwen over aan Lieven Byls en zijn bestuur. Als ik de afgelopen maanden bekijk, met nieuwe brochures, mooie activiteiten, de verwerving van het Southallschilderij en een uitgebreide bestuursploeg, dan zie ik GOKA verder openbloeien! Het ga jullie goed!

Georges Martyn

VERNIEUWING LIDMAATSCHAP

Graag nodigen wij u uit om (weer) lid te worden!

Voor 100 bladzijden *GOKA-Nieuwsbrief*,
gratis lezingen en
de uitnodiging tot interessante uitstappen

** het programma 2010 **

** vindt u op de volgende bladzijden **

** noteer nu al de data **

Stort
het onveranderde lidgeld ten bedrage van

€ 8,00

op rekening nr.
001.1697109.73
van GOKA (Rijtsstraat 4 te Waarmaarde)

Of word steunend erelid mits storting van
€ 25,00

HARTELIJK WELKOM en DANK VOOR UW STEUN!

JAARPROGRAMMA

2010

Zaterdag 16 januari 2010:

“Zoon van de Hemel”, Europalia China in Bozar Brussel

Met rondleiding door curator Ilse Timperman (zie hierna)

Vrijdag 5 februari 2010 (Zaal ter Biest om 20u00)

“De Waarmaardse schilder zonder armen Karel Felu”

tevens voorstelling van de achtste GOKA-brochure,

door Wim Vandamme

Dinsdag 23 maart 2010 (Zaal ter Biest om 20u00)

**“Nacht van de Geschiedenis” i.s.m. Davidsfonds, Willemsfonds
en de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek:**

**“De gerechtigheidstaferelen van de Vlaamse primitieven: op
het snijpunt van recht, religie en kunst in de late
middeleeuwen”.**

Georges Martyn

Zaterdag 12 juni 2010

Daguitstap per bus: **“Het Ongekende van de Westhoek”**

Zondag 12 september 2010

Open Monumentendag: “De vier elementen”

Zaterdag 16 oktober 2010

Daguitstap per bus: **“Het Land van de prinsen van Chimay”.**

November

Voordracht (door professor A.Vanneste (onder voorbehoud))

Zaterdag 16 januari 2010

ZOON VAN DE HEMEL

gegidst bezoek aan de tentoonstelling

o.l.v. curator Ilse Timperman

&

BOZAR

gegidst bezoek aan **Het Paleis voor Schone Kunsten**

ZOON VAN DE HEMEL

Voor haar veertigste verjaardag zet Europalia China in de schijnwerpers. Tussen 8 oktober 2009 en 14 februari 2010 lopen om en bij de 50 tentoonstellingen en 450 evenementen, gaande van muziek, opera, theater tot dans, film, literatuur... Het programma werd onderverdeeld in vier hoofdthema's: Onsterfelijk China, Hedendaags China, Kleurrijk China en China en de wereld. Ieder thema wordt geïllustreerd door één hoofdtentoonstelling en tal van andere evenementen die u meevoeren naar het fascinerende China.

Na de Olympische Spelen en voor de Wereldtentoonstelling Shanghai 2010, biedt Europalia China aan het Europese publiek een duik in de Chinese cultuur. Zestig jaar na de stichting van de Volksrepubliek, in een tijdperk van globalisering en technologische ontwikkelingen, gaat Europalia op zoek naar het authentieke China, weg van alle clichés.

Maar wat weten we werkelijk over de cultuur, de kunst, het gedachtegoed van deze immense beschaving?

Het GOKA-bestuur nodigt U uit voor een bezoek aan de tentoonstelling "Zoon van de Hemel".

Volgens de Chinese mythologie werden hemel en aarde van elkaar gescheiden door Pangu, de schepper van het universum. Tussen die hemel en die aarde verschijnt de 'zoon van de hemel'? Het is de soeverein die zijn mandaat van de hemel krijgt, met de fundamentele opdracht de harmonie in het universum te

bewaren. Generaties en dynastieën volgen elkaar op, maar zijn rol blijft dezelfde en wordt zelfs versterkt.

De bezoeker volgt dit verhaal van de eerste elites in het neolithicum (ca. 3500 v.C.) tot de keizers van de laatste dynastie, de Qing (1644-1912), en ontdekt een fascinerende wereld van macht en rituelen. De magische rituelen van de eerste elites groeien langzamerhand uit tot een streng gereguleerd en geordend systeem waarbij elk detail telt. De astronomie die in de 17de eeuw door de jezuïeten geïntroduceerd wordt, geeft een wetenschappelijke dimensie aan de dialoog tussen de keizer en de hemel en stelt hem in staat de hemeltekenen nog beter te voorspellen.

250 stukken getuigen van de macht en rituelen van meer dan 200 zonen van de hemel. Zowat de helft van de voorwerpen werd nog nooit buiten China getoond. Dit unieke ensemble omvat onder andere bronzen offervaten, een verbluffende jaden lijkwade, keizerlijke gewaden en bijhorend vaatwerk voor de offers aan de hemel, de aarde, de zon en de maan, astronomische instrumenten, beschilderde rollen die een kijk geven op het leven van de keizers, alsook een ensemble van keizerlijke portretten. Musea uit Beijing – waaronder de Verboden Stad – en uit zes verschillende provincies werkten mee aan dit unieke project.

De curatoren zijn Wei Qian (Associate professor, Art Exhibitions China), Jean-Paul Desroches (Conservateur général du Patrimoine, Musée national des arts asiatiques – Guimet-Parijs) en Ilse Timperman (Licentiate sinologie en archeologie, medewerkster Europalia China).

‘BOZAR’: HET PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN

De Belgische architect Victor Horta (1861-1947) liep kort na de Eerste Wereldoorlog rond met plannen voor een Paleis voor Schone Kunsten. Het gebouw maakte deel uit van zijn stedenbouwkundige projecten voor de Kunstberg. Met zijn wild plan moest Horta echter eerst heel wat watertjes doorzwemmen. Edward Anseele, minister van Openbare Werken, had onmiddellijk oren naar Horta's plannen, maar in 1920 weigerde het parlement de kredieten goed te keuren. Tot in 1922 de Société du Palais des Beaux-Arts het licht zag en het project definitief uit de startblokken kwam.

De stad Brussel stelde een onregelmatig perceel van 8000 m² ter beschikking. In ruil moesten er aan de straatkant winkeltjes komen. Dit ontlokte Horta in zijn memoires volgende oprisping: *‘Paleis? Zo denk ik er niet over: gewoon*

kunsthuis, want ik zou een constructie, waarvan de belangrijkste gevel wordt ingenomen door winkels, nooit die naam kunnen geven.'

Aan de hogergelegen Koningstraat mocht het Paleis voor Schone Kunsten het zicht van de koning op de benedenstad niet bederven. De bouwhoogte werd dus strikt aan banden gelegd en het Paleis ging grotendeels ondergronds.

In het Paleis voor Schone Kunsten komen alle kunsten samen. Horta puzzelde de drie concertzalen, de tentoonstellingszalen en de conferentieruimten in elkaar tot een harmonisch geheel. Van meet af aan leven muziek en tentoonstellingen op gelijke voet. Een staalskelet voor dakspanten en het gebruik van gewapend beton maakten het open plan mogelijk.

Het Paleis voor Schone Kunsten opende in 1928 zijn deuren. Horta ruilde de kronkelende lijnen van de art nouveau in voor de geometrische vormtaal van de art deco. Maar de lichtinval in de tentoonstellingszalen en de ingenieuze schikking van de verschillende ruimtes verraden de hand van de meester. In zijn memoires noemt Horta het Paleis voor Schone Kunsten een hoogtepunt in zijn carrière.

Praktisch

Verzamelen om 8u45 op het Stationsplein om dan *carpoolend* naar het station van Oudenaarde te rijden. Treinreis Oudenaarde-Brussel-Centraal. Vertrek van de trein om 09u32.

Koffie/aperitief aangeboden door GOKA, gegidst bezoek aan de tentoonstelling *Zoon van de Hemel*, vrije lunch, gegidst bezoek aan Bozar, terugreis Avelgem ca. 19u.

Prijs van deelname is 23 euro (entree, gidsbeurten en ochtendkoffie inbegrepen). Inschrijven door overschrijving van het gelijknamige bedrag op rekening 001-1697109-73.

ARCHIEF EN BIBLIOGRAFIE

- Op woensdag 11 november 2009 presenteerde Anzegemnaar Jozef Beel zijn memoires in de plaatselijke openbare bibliotheek. In *Dulle Griet (1940-1944)* blikst de man “wars van elke nostalgie” terug op zijn oorlogsjaren, van de Duitse aanval tegen België op 10 mei 1940 tot de bevrijding van Anzegem op 8 september 1944.

Ook voor de oorlogsgeschiedenis van Avelgem heel interessant! Want de 19-jarige Jozef Beel gaat dan per fiets de streek verkennen en wordt diep getroffen door de directe gevolgen van het oorlogsgeweld. “Dulle Griet” raasde werkelijk te vuur en te zwaard door de Scheldevallei!

Zo doet hij ook Avelgem aan, waar heel hard gevochten werd. Een grote groep Duitsers, in feite een amalgaan van eenheden, probeerde alsnog de Schelde te bereiken maar werd door de Britten “in de tang” gezet. Dit resulteerde in bijzonder zware gevechten ter hoogte van de Olieslagerij Mas (vandaag Bevrijdingslaan). Vooral op 6 september 1944 ging het er verschrikkelijk aan toe.

Een deel van de geselecteerde foto's in het boek komen uit de ondertussen meer en meer vermaarde collectie van de Avelgemse fotograaf Van Leynseele. Jozef BEEL, *Dulle Griet (1940-1944)*, Anzegem, 2009, 144 p. is uitgegeven bij het Davidsfonds Anzegem-Kaster, kost 13,00 euro en de opbrengst gaat volledig naar Artsen zonder Grenzen in conflictgebieden. Het zal ook de consuleren zijn in onze Avelgemse openbare bibliotheek.

- Heel onlangs gaf “Erfdeel Kluisbergen” het fotoboek *Vriendenryck Kluisbergen. Oude groepsfoto's uit Berchem, Ruien, Kwaremont en Zulzeke*, Oudenaarde, 2009, 159 p. uit.

Deze leuke verzameling focust vooral op de mens op de foto, minder op het gebouw of het landschap. Verbazend genoeg slaagden de samenstellers, Bert Dekimpe en Emilie Verhaeghe, er ook in om heel veel personen daadwerkelijk te identificeren. Een echte prestatie, zeker als U weet dat sommige foto's meer dan vijftig namen bevatten. Er zijn ook enkele zeldzame Avelgemse linken: foto's van de Scheldebrug natuurlijk, maar ook van de “Witte Brigade” in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog. Het boekje werd trouwens opgedragen aan o.a. Marcel Vandenheede, GOKA-lid en ook jarenlang werkzaam in ons bestuur.

- Ook biedt het 37ste *Jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring “De Gaverstreke”*, Waregem, 2009, 528 p. traditioneel weer een rijke oogst aan Avelgemse *trouvailles*. In zijn artikel over de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC), *Van de Gaverstreke naar Oost-Indië: opvarenden naar Azië uit de regio Waregem in de 18de eeuw*, slaagt Herman Meirhaeghe erin acht Avelgemnaars te identificeren die in dienst waren van deze succesvolle Noord-Nederlandse handelsinstelling:
  - Joos De Tour (marinier of zeesoldaat)
  - Jacob Loos (marinier)
  - Andries De Praeter (adelborst of leerling zee-officier)
  - Francois Vereecke (marinier)
  - Adriaan Lambert (marinier)
  - Lodewijk De Bril (marinier)
  - Francies De Bevaj (marinier)
  - Jan-Baptiste Meulebroeck (marinier)

De vroegste afvaart dateert van 1701 en de laatste van 1791. Middelburg was voor de meesten hun vaste inscheepplaats. Bemerkt ook nog even dat de marinier of de soldaat in de hiërarchie van het VOC-personeel helemaal onderaan stond. Deze militairen stonden in voor de verdediging van het schip en werden later heel vaak in de forten van de VOC gekazerneerd om de *factorijen* te beschermen.
- Ook de onvermoeibare Rik Castelain plaatst de schijnwerpers op Groot-Avelgem in het 37ste *Jaarboek van “De Gaverstreke”* en deze keer is dat Kerkhove. In zijn artikel *Heerlijkheden gehouden van Vijve-Dendermonds en Vijve-Kortrijks in enkele Schelde-dorpen: Elsegem, Kaster, **Kerkhove** en Tiegem (15de en 16de eeuw)* vermeldt hij twee achterlenen van “Vijve-Dendermonds” in Kerkhove. Het eerste leen heette in 1473 al *Ten Stene* en werd in de 15de eeuw beheerd door achtereenvolgens Aechte van der Crayen, weduwe van de heer van Anvaing, door Roelant van Anvaing en begin van de 16de eeuw door Adriaen van Anvaing. Een tweede Kerkhoofs leen was “eigendom” van achtereenvolgens Simon de Dorper (1417), Lodewijk van Rokeghem (1473) en Barbele van Quickelberghe (1518). Beide lenen hingen uiteindelijk af van het grafelijke leenhof van Dendermonde dat zich op zijn beurt feodaal vertakte naar de heren van Ingelmunster. “Heel de Middeleeuwen door waren de heren van Ingelmunster suzerein (opperleenheer) van deze domeinen”, aldus Rik Castelain.
- En Jan Luyssaert meldt ons ook de publicatie van een bijdrage van Guy Algoet, met als titel “Een bekende Avelgemnaar: **Constant Duvillers**” in

het 37e Jaarboek van de *Geschied- en Heemkundige Kring "De Gaverstreke"* (Waregem, 2009).

- De komende weken ligt nog heel wat leesvoer op ons te wachten! In het 47ste jaarboek van de *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde* schrijft Rik Castelain een artikel over “De heerlijkheid Avelgem en zijn heren (14de-15de eeuw)”.
- Deze zeldzame foto ontving GOKA onlangs van pater Romain Clement, waarvoor van harte dank:

Dit gebouwencomplex aan de Doorniksesteenweg moest wijken voor de aanleg van de gloednieuwe Stijn Streuvelsstraat. Bakkerij Vanmeenen, voorheen bakkerij Vandemeulebroucke of in de volksmond “**Pirootjes**”, was jarenlang buur van het “Vlaams Huis” waarvan een deel van het dak aan de rechterkant van de foto nog zichtbaar is.

- In mei 1906 botsten twee trekschuiten, de “**Colomba**” en “**Le Progrès**”, tegen elkaar op de Schelde, ter hoogte van Escanaffles. Beide zonken helaas. Het wrakhout belemmerde de doorgang.

- Surf eens naar www.historischekranten.be, een prachtig initiatief van de Erfgoedcel van CO7. Gegroeid uit de Erfgoedcel Ieper is ze van start gegaan sinds 1 april 2009 als regionale erfgoedcel voor de zuidelijke Westhoek om voor de gemeenten Heuvelland, Ieper, Langemark-Poelkapelle, Mesen, Poperinge, Vleteren en Zonnebeke het culturele erfgoed te ontsluiten en in de kijker te stellen. In Ieper startte men in het kader van het project 'Het Geheugen van Ieper', samen met het stadsarchief, de bibliotheek en de stedelijke musea, al in 2004 met de digitalisering van oude kranten en het ontsluiten ervan via het internet. Toen de stad Poperinge het archief van Het Wekelijks Nieuws in zijn bezit kreeg en besliste om te gaan digitaliseren, was dit een uitgelezen kans om aan de geïnteresseerden in de geschiedenis van de zuidelijke Westhoek één platform aan te bieden om dit onderzoek te vergemakkelijken. De website historischekranten.be is het resultaat van die samenwerking.

Voor de website werden meer dan 140.000 pagina's broos krantenpapier gedigitaliseerd, hoofdzakelijk uit de negentiende en de eerste helft van de twintigste eeuw. De artikels en advertenties werden omgezet in bits en bytes en vormen samen een krantenkiosk op het internet, met onder meer online edities van De Toekomst, De Weergalm, Het Ypersche, De Poperingenaar, Het Wekelijks Nieuws, De Kunstbode, Tuinklokke... Via de bladerfunctie kan je virtueel vanuit je eigen huiskamer in de oude

kranten snuisteren. Je kan de historische krant in haar oorspronkelijke *look & feel* lezen, alsof je ze zelf in handen hebt. Dankzij tekstherkenning kan je snel en gericht zoeken in alle kranten of enkel een selectie ervan. Elk artikel en elke advertentie kan apart getoond en opgeslagen worden. Je kan er zo zelf mee aan de slag. Artikels kunnen bovendien op verschillende manieren gedeeld worden met vrienden en collega's. Wanneer je via het zoekscherm bijvoorbeeld 'Avelgem' inbrengt, heb je keus te over: 136 bladzijden met gemiddeld 15 items, Bossuit 9 bladzijden, ...

Zo lezen we in *De Poperinghenaar* van 4 oktober 1936 een oproep van 'onze' kanunnik Wannyn over het *Werk der Vlamingen* in Rijsel: "*Hier gaat het om een Vlaamsch Missiewerk in nood... Het bestaat reeds sedert 1864 te midden een gevaarlijke grootstad. In Rijsel zijn er nog meer dan 10.000 Vlamingen. Duizenden verkeeren in zulke groote zedelijke en stoffelijke ellende. Wij willen die menschen, onze broeders en zusters uit België, helpen...*". In *De Poperinghenaar* van 9 januari 1938 weidt de voorzitter van het Werk der Vlamingen uit over de benoeming van Wannyn en de doelstellingen van hun organisatie: "*E.H.J. Wannyn zal voortaan heel de nijverheidsstreek van Noord-Frankrijk doortrekken als een echte missionaris der Vlamingen: biecht hooren, prediken, de Vlamingen helpen in hun geestelijken; maar ook in hun lichamelijken nood; voor hen werk zoeken door zijn onderhandelingen met de Fransche patroons; nieuwe kringen en vereenigingen inrichten, enz., enz.*".

Ook wel bijzonder is volgend berichtje uit de *Journal d'Ypres. Organe Catholique de l'arrondissement* van 13 maart 1867: "*A vendre: un autel classique de l'ordre corynthien en bois de chêne, d'un beau dessin. L'entablement est supporté de quatre riches colonnes. Un tableau représentant la Cène occupe le milieu. A vendre des orgues à 14 registres, avec armoire. S'adresser au curé de Kerckhove, lez Audenarde.*"

- **Abraham** is een online databank in wording van Belgische kranten bewaard in Vlaamse instellingen, op papier, als microvorm, in digitale vorm. De databank komt tot stand in het kader van een project dat sinds november 2007 loopt in de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, met de steun van de Vlaamse overheid.
- Naar aanleiding van een vraag ging het bestuur op zoek naar gegevens over **J. Delehaye en de familie Dumortier**, afkomstig uit Outrijve.

Pastoor Bierre (H. BIERRE, *Aytryve, zijn gewezen kasteel en zijne kerk. In twee delen. Hulde aan de burgerlijke en geestelijke overheid.* Gent, 1872) vermeldt bijvoorbeeld een grafsteen van een Dumortier juist voor het altaar van de Sint-Pieterskerk van Outrijve (die is helaas verdwenen). De latere familie Hemeleers uit Brussel had er enkel hun *mansion* of zomerverblijf. We menen ook dat het sterfhuys (1888) van Jozef (Joseph of Judocus) Delehaye, voorzitter van de kamer van volksvertegenwoordigers (1855-1857) en burgemeester van Gent, zich haast zeker bevond op de plaats waar zich nu de "Salons Alta Ripa" bevinden, Doorniksesteenweg 355-57 in Outrijve. Welk pand het precies betreft, de 18de-eeuwse patriciërswoning in het midden of het huis achter de bomen uiterst rechts is ons nog niet helemaal duidelijk. Eén van hun zalen heeft trouwens het interieur van een 19de-eeuws herenhuis behouden (met een aantal opmerkelijke portretten en een bibliotheek die uit die tijd dateren).

Henri Dumortier, die met de/een dochter van Delehaye gehuwd was, is nooit burgemeester van Outrijve geweest, wel zijn broer Adolphe en dat van 1848 tot 1873. Eén van beide dochters van Henri en Annette Delehaye, nemen we aan, zal dan later huwen met een Hemeleers, een aanzienlijke Brusselse familie die zich trouwens ook in de politiek beweegt. Hun graf ligt aan de buitenkant van het koor van de kerk van

Outrijve: Frantz Hemeleers (1858-1943) en een zekere mevrouw Dumortier (1860-1950). En naar verluidt behoort het (thans afgesloten) privé-kapelletje rechts in het koor van de kerk ook tot die familie.

De lokale historiografie schrijft niet zo veel over Jozef Delehaye, voorlopig vonden we enkel dit: *Op den 13 september 1867 overleed een achtbare Autryvenaer, M. Henry Dumortier-De Lehaye, die goede diensten bewezen heeft aen zyne geboorteparochie, alsmede aen godsdienst en vaderland.*

Zoon van M. Petrus en van zijn vrouw Amelia Dewaelle, zag hy den 21 february 1821 het eerste levenslicht.

Hy was nog jong, alswanneer hy reeds zich onderscheidde als lid zoo van den provincialen deputatie van Westvlaenderen.

Zyne bekwaemheid en zyne verknochtheid aen de bewarende of katholyke grondregels baenden hem den weg tot hooger en toestand.

Kortryk verkoos hem tot volksvertegenwoordiger, en het distrikt was van hem tevreden.

Maer helaes! de groote werkzaemheden en bezigheid verzwakten zyne krachten en bragten hem vroegtydig in het graf.

Hy liet eene bedrukte weduwe na, vrouw Annette De Lehaye, die met hare dry kinderen, in gezelschap van haren voortreffelyken vader, gewoon is haer zomerverblyf te houden op de geboorteplaats van haren overleden echtgenoot (G.F. TANGHE. Parochieboek van Aytryve, bevattende beschryving van deze gemeente. Brugge, s.d, p. 47-48).

Ook vermeldt kanunnik Tanghe de schenking van een schilderij aan de kerk van Outrijve, o.a. door bemiddeling van Delehaye: *Corneille Schut/Daniel Seghers. Dit meesterwerk, hetwelk voormaels het museum van Brussel versierde, is een geschenk van het gouvernement, gedaen in 1862, aen de kerke van Autryve door het toedoen en de tusschenkomst zoo van M. Dumortier-De Lehaye, volksvertegenwoordiger, als van den achtbaren heer De Lehaye, gewezen voorzitter der kamer van de volksvertegenwoordigers en schoonvader van den evenvermelden heer Henry Dumortier (Tanghe, p. 74-75).*

H. Bierre beschrijft ongeveer hetzelfde in zijn *Autryve*, p. 157-158.

Ten slotte lezen we in L. SCHEPENS, *De provincieraad van West-Vlaanderen (1836-1921). Socio-politieke studie van een instelling en haar leden met 501 biografieën van Westvlaamse notabelen*. Tielt-Amsterdam, 1976:

DUMORTIER, Adolphe-Jean-Baptiste-Joseph

Geboren te Outrijve op 23/6/1833, aldaar overleden op 11/11/1873, oud: 51 jaar.

Ongehuwd.

Broer en opvolger van Henri, raadslid te Outrijve.

Eigenaar.

Burgemeester van Outrijve van 1848 tot zijn dood.

Wordt op 2/5/1858 verkozen als katholiek provincieraadslid voor het kanton Avelgem.

Trekt zich het jaar daarop terug.

Zijn erfenisaangifte wordt gedaan in het Frans door zijn schoonzuster Anette Delehay, weduwe van Henri, voogdes van Marie, Henriette en Henri. De aangifte bedraagt 213.997,33 fr. en vermeldt 38 ha 81 a 86 ca gronden en huizen te Bossuit, Outrijve, Avelgem, Otegem, Ingooigem, Vichte, Scalafie en Anseroeul.

Er is voor 6.522,50 fr. kleren, huisraden, sieraden en compant geld en voor 7.702,17 fr. schulden en kosten van laatste ziekte en begrafenis (RAK, Reg. En Dom., Ser. 187, Harelbeke, nr. 200).

DUMORTIER, Henri-Pierre-Jean-François

Geboren te Outrijve op 17/2/1821, gestorven te Gent op 13/9/1867, oud: 46 jaar.

Huwt te Gent met Annette Delehay.

Broer van Adolphe, raadslid te Outrijve.

Schoonzoon van de burgemeester van Gent.

Advokaat.

Wordt op 12/7/1848 verkozen als katholiek provincieraadslid voor het kanton Avelgem, en op 28/7/1848 als lid van de Bestendige Deputatie.

Aan dit laatste mandaat verzaakt hij in 1856 wegens gezondheidsredenen.

Als raadslid neemt hij ontslag ingevolge zijn verkiezing op 10/12/1858 als volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Kortrijk. Hij blijft dit tot 11/8/1864.

Hij wordt op 17/7/1855 lid van de St. Sebastiaansgilde te Brugge en in 1858 bestuurslid van de Association constitutionnelle conservatrice te Kortrijk, en zetelt in het Nationaal Bestuur van de associations constitutionnelles.

Zijn erfenisaangifte komt niet voor onder Harelbeke.

- Onder meer naar aanleiding van ons bezoek aan de begraafplaats in Kerkhove, n.a.v. ‘zorg voor funerair erfgoed’ tijdens de Open Monumentendag 2009, waar het graf van de familie De Schietere ter

sprake kwam, is Suzanne De Cock gaan grasduinen in de archieven in verband met **notarissen** uit het Avelgemse (zie o.a. Herman VAN ISTERDAEL en Ann VANSTEELANT, *Inventarissen van notariële archieven van het gerechtelijk arrondissement Kortrijk, inclusief het archief van de tabellioen van Izegem*, <http://arch.arch.be/media/pdf/archieven/abavl-516-102988-NL.pdf>). Daar vinden we (bewaard in het Rijksarchief in Kortrijk):

Voor Kerkhove:

Notaris Deschietere Karel te Kaster en Kerkhove (1822-1864)
 Notaris Deschietere Edouardus te Kerkhove (1859-1868)
 Notaris De Ridder Vital te Kerkhove (1868-1918)
 Notaris Lingier René te Kerkhove (1921-1926)
 Notaris Naudts Joannes Andreas Nicolaas te Kerkhove (1926-1928)

Voor Avelgem:

Notaris Van Der Eecken Pieter te Avelgem (1678-1704)
 Notaris Cassiers Marinus Antonius te Avelgem (1796-1814)
 Notaris Decock (De Cock) Joannes te Avelgem (1814-1850)
 Notaris Decock (De Cock) Alexander Louis te Avelgem (1850-1884)
 Notaris Nolf Ivo te Avelgem (1884-1890)
 Notaris De Quinnemar Raymond te Avelgem (1891-1892)
De opvolgende minuten liggen in de studie van notaris Bultereys:
 Notaris Coppin Alfred (1892-1931)
 Notaris Coppin Gaston (1931-1960)
 Notaris Bultereys Georges (1960-1991)
 Notaris Bultereys Robert Jozef (1991-)
 Notaris Parmentier Petrus Franciscus te Avelgem (1808-1842)
 Notaris Parmentier Louis Désiré te Avelgem (1843-1881)
 Notaris Moreels Modeste Oscar Ivon te Avelgem (1882-1918)
De opvolgende minuten liggen in de studie van notaris Denys:
 Notaris Haeck Octaaf (1919-1933)
 Notaris Wymeersch André (1933-1963)
 Notaris Denys Yvan (1963-1993)
 Notaris Denys Bernard (1993-)

- **Digitaliseringsprojecten en in elk Rijksarchief een digitale leeszaal.** In het najaar werden massaal parochieregisters gedigitaliseerd. Tegelijkertijd lopen meerdere projecten: provincies Luik, Vlaams-Brabant, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Henegouwen en Luxemburg en klappers

van diverse arrondissementen. Begin januari zullen de parochieregisters van de provincie Antwerpen online geplaatst worden en de andere provincies zullen volgen zodra voldoende digitale opslagcapaciteit beschikbaar is. In samenwerking met de Regie der Gebouwen wordt gewerkt aan de bouw van een nieuw datalokaal. In de zes maand na de ingebruikname zal het digitale aanbod groeien tot 20 miljoen bladzijden. Het aanbod zal ook gediversifieerder zijn: registers van burgerlijke stand, kaarten en plannen, repertoria van notarissen, charters, ... Het Rijksarchief investeert eveneens in de vernieuwing van de zoekrobots. De toename van de gegevens zowel voor wat betreft de inventarissen ('Zoeken in archieven') als de analyses van documenten ('Zoeken naar personen') heeft ervoor gezorgd dat de antwoorttijden van de inmiddels meer dan 6 jaar oude toepassing in piekmomenten oplopen. De openbare aanbesteding werd gelanceerd en in het voorjaar 2010 zullen de nieuwe zoekrobots in testversie beschikbaar zijn. www.archarch.be.

• **Archiefbestanden van het RA Ronse opnieuw consulteerbaar.**

Nadat het Rijksarchief Ronse op 1 september de deuren sloot, werden de archieven overgebracht naar het Rijksarchief van Gent en dat van Beveren, en de microfilmcollectie naar Kortrijk. Daar kunnen ze vanaf 1 oktober opnieuw worden geraadpleegd.:

- Rijksarchief Gent (Geraard de Duivelstraat 1 – 9000 Gent, 09/225.13.38, rijksarchief.gent@arch.be) voor het raadplegen van de ancien régime-archieven van het gerechtelijk arrondissement Oudenaarde;
- Rijksarchief Beveren (Kruibekesteeweg 39 – 9120 Beveren, 09/750.29.77, rijksarchief.beveren@arch.be) voor de hedendaagse archieven (19de en 20ste eeuw) en alle notariaats-, familie-, persoons-, bedrijfs- en verenigingsarchieven en de iconografische collectie van het gerechtelijk arrondissement Oudenaarde;
- Rijksarchief Kortrijk (G.Gezelestraat 1 – 8500 Kortrijk, 056/21.32.68, rijksarchief.kortrijk@arche.be) voor de microfilms van de genealogische bronnen van het gerechtelijk arrondissement Oudenaarde.

REGIONAAL ARCHEOLOGISCH MUSEUM VAN DE SCHELDEVALLEI

Het museum is elke zaterdag en zondag op van 14u00 tot 17u00, op andere dagen en momenten na afspraak (0475/38 35 53). Ten gevolge van de wegeniswerken is het gebouw momenteel moeilijk bereikbaar. U rijdt best nu vanuit Avelgem via de Oudenaardsesteenweg en de Trappelstraat naar de Rijtstraat (nr. 4).

Iedere eerste zondag van de maand is er een gratis rondleiding. Volgende thema's zijn:

- 3 januari: De Scheldevallei in de Prehistorie
- 7 februari: De Scheldevallei in de Romeinse periode
- 7 maart: De Scheldevallei in de Merovingische tijd.

STREUVELIANA

Enkele foto's van familiefeesten op Staelens' hof

***Beste GOKA-wensen voor een gezond en
leerrijk 2010!!!***

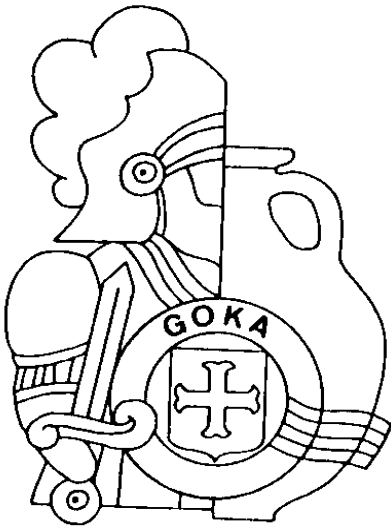
Het GOKA-bestuur:

Lieven BYLS (byls.lieven@scarlet.be) - Josef CLARYSSE

Suzanne DE COCK (0475.383553 – sdecock@online.be) - Valère DEPOORTER

Julie DERONNE - Jules LAMPOLE - Dolf MORTIER – WALTER VERGAUWEN

Nelly VERHAEGHE (nelly.verhaeghe@skynet.be) - Joachim WANNYN

*GESCHIED- EN
OUDHEIDKUNDIGE
KRING VAN
A VELGEM
GOKA
V.Z.W.*

VOORDRACHTEN en UITSTAPPEN 2010

Zaterdag 16 januari 2010 (matinee)

“Zoon van de Hemel”, Europalia China in Bozar Brussel (per trein)
Met rondleiding door curator Ilse Timperman (zie binnenin)

Vrijdag 5 februari 2010 (Zaal ter Biest om 20u00)

“De Waarmaardse schilder zonder armen Karel Felu (1830-1900)”
Tevens voorstelling van de achtste GOKA-brochure
door Wim VANDAMME

Dinsdag 23 maart 2010 (Zaal ter Biest om 20u00)

**"De gerechtigheidsstaferelen van de Vlaamse primitieven
Op het snijpunt van recht, religie en kunst in de late middeleeuwen"**
door Georges MARTYN
in het kader van “Nacht van de Geschiedenis”, i.s.m. Davidsfonds, Willemsfonds en Gem.Openbare Bibliotheek.

Zaterdag 12 juni 2010 (Daguitstap per bus)

“Het Ongekende van de Westhoek”

Zondag 12 september 2010:

Open Monumentendag “De vier elementen”

Zaterdag 16 oktober 2010 (Daguitstap per bus)

“Het Land van de prinsen van Chimay”

November 2010 (Voordracht door Prof. A. Vanneste (onder voorbehoud))